

ሐጺር መግለጺ ሪፖርት — ብመክገቲን ኣብ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ዘለው ነበርቲ ካብ ሓምለ/ July 2020 ዓ.ም ጀሚሩ ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ‘ከቢድ ምትዕጻው/lockdown’ ዝልካል ሕቶ ምጽራይጎ መርመራ ምግባር

ንምንታይ እዩ ነጻርዮ

1. ብግምት ድሕሪ ቐትሪ ሰዓት 4:00pm ዕለት 4 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም፤ ኣብ ፍለጫንግቶንን ኖርዝ መልበርን ከተማ ክልል ውሽጢ ንዘለዉ ትሽዓተ ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ደርቢታት ነበርቲን ኻልኣት ሰባት ብናይ ቪክቶሪያ ምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓላፊ (ናይ ተመሓላፊ ሕማም ርኽሲ) ('Deputy CHO') ኣቢሉ ንናይ ሕዝባዊ ሓለዋ ጥዕና መምርሒ ተዋሂቡ እዩ።
2. እዘን መምርሒታት — ብእዋኑ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንዘነበረ ለበዳ ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ ምላሽ ንምሃብ ብዝሁሕ ናይ ቐይዲ ስጉምቲ ዝተገበረሉ — ቐልጢፍካ 'ከቢድ መዕጻውቲ/lockdown' ዝተገበረሉ እሞ ኣብ ገዝኡም ዝተኣገዱ ብግምት 3,000 ሰባት ኔሮም።.
3. ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ደርቢታት ኣብተኣጻውሉ ግዘ ስለዝነበሩ ሰባት ሕክምና ካብ ነበርቲ፤ ካብ ማሕበረሰብ ተወከልቲን ካብ ተገደስቲ ቪክቶሪያውያን መርማሪ መረረ/ጥርዓን ልዕሊ 85 ጥርዓናት ዝኸውን በጺህዎ ኣሎ።
4. ከምኡ'ውን ናይ መርማሪ መረረ/ጥርዓን መርመራቲ ኣብ ኖርዝ መልበርን ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ንብረት ተረጊቦም ምስ ማሕበረሰብ ተወከልቲ፤ ምስ ህጹጽ ጸገም ኣገልግሎት ሰራሕተኛታትን ምስ ሓለዋ ጥዕናን ሰብዓዊ ኣገልግሎታት ('DHHS') ብሓባር — ነቲ ኣሰራርሓ ሓላፍነት ዘለዎም ማሕበራዊ ሰበንብረትን ሰበሥልጣን ተዘራሪቦም እዮም።
5. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street፤ ንኖርዝ መልበርን ዘጠመተ — ብዛዕባ ነዊሕ ግዘ ቐይዲታት ዝምልከት ናይ መንግሥት መንበሪ ገዛ ደርቢታት ኣብተኣጻውሉ ግዘ ንምጽራይ ናይ መርማሪ መረረ ኣብ ዕለት 16 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ከምዝወሰነ እዩ።
6. ቡቲ ምጽራይ ከይዲ ዝርኣይ እቲ መዕጻውቲ ምስ ናይ ሰብዓዊ መሰላትን ሓላፍነታትን ደንቢ ኣንቐጽ ሕገ/Charter of Human Rights and Responsibilities Act 2006 (Vic) ቅድመ ኮነታት ዘማልእ ንምኽኑ ኣብ ግምት ውሽጢ ዚኣትው፡
 - ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ምእጋት ኣብ ሰባት ስለዝነበረ ኮነታት
 - ምስ ነበርቲን ተወከልቲን ዝነበረ ዝርርብ ርክብ
 - ቡዩም ቐይዲታት ኣቢሉ ሰባት ተኣጊቶም እንዳሃለዉ ንጹህ ኣየር፤ ኣካል ምንቕስቓስ፤ ሓልዮት ሕክምና ከምኡ'ውን ንናይ ፈውሲታት ውህብቶ ምርካብ ይኸውን።
7. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ምትዕጻው ናይ መርማሪ መረረ ሓላፊ ንዘለዎ ውጽኢት ምጽራይ ንናይ ካልኣት መልበርን መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ንብረት ጠቓሚ ክኸውን ይኸእል።

እንታይ ከምዝረኽብና

ብግደታ ክትዕጻው ምግባር

8. ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ብቐዳምነት ዝተቐናጀዎ ብዕለት 2 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ከምዝነበረ፤ እዚ'ውን ብናይ ቪክቶሪያ ኮቪድ/ COVID-19 ርኽሲ 'ካልኣይ ለበዳ' ደረጃ ቐድሞ ኢሉ እዩ ኔሩ።

9. ቅድሚያ እቲ ለበዳ ቫይረስ ንፍላሚንግቶንን ኖርዝ መልበርን ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ንብረት ወይኻዓ ብሓፈሽኡ ንናይ መልበርን ብዙሕ ቁፅሪ ኣብዘለዎ ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ኣቐማምጣ ስፍራ ቅድም ክብል ፍሉይ ናይ ለበዳ መቆጻጸሪ እቅድ ብናይ DHHS ኣቢሉ ከምዘይተዳለወ እዩ። ብክልቲኦም ምምሕዳር ግዝግትን ፈዴራል መምርሒታት ምስ ካልእ 'ተኣፋፊ ስሚዒት ተንካፊ' ከምኡውን 'ዓቢ ጸገም' ዚተዛመደ ብሓባር በዚ ዶክመንቲ ንክዳለው ተሓቢሩ እዩ።
10. ኣብ ምሽት ዕለት 3 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ክልተ ደርዘን ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ርክሲ ኣብ ቐረባ እዋን ከምተሓበረ፤ እዚውን ኣብ ፍላሚንግቶንን ኖርዝ መልበርን ንብረት ምስ ሰለስተ ናይ መንግሥቲ መንበሪ ገዛ ደርቢታት ተርኪቡ ከምዘነበረ እዩ።
11. ነቲ ምምይያጥ ብምቕጻል፤ ብውሽጣዊ ድርጅታት ንጉሆ ሰዓት 11:00am ዕለት 4 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ከምተኸየደ፤ እዚውን ነቲ ለበዳ ቫይረስ ምላሽ ንዝኸውን ኣብ ግምት ውሽጢ ንም እታው እዩ። በዚ ንድፊ ኣወጻጽኡ ብመንግሥቲ መንበሪ ገዛ ደርቢታት ነበርቲ ብዝበጸሆም ጸገም ንመጀመሪያ ሓሙሽተ መዓልታት ኣብ ገዛ ውሽጢ ከውሸቡ የድሊ እዩ።
12. ላዕላዊ DHHS ሓለፍቲ ካብቲ ኣኼባ ገዲፎም ከምዝኸዱ፤ ንምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓልፊ/Deputy CHO ዘካተተ፤ እዚውን እዞም ምድላዎት ን36 ሰዓታት ዝኸውን ክጸንሕ የብሉን ስለዝበሉ እዩ።
13. ብዕለት 4 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ድሕሪ ቐትሪ ቅድም ኢልካ ነቲ ሥራሕ ንምክያድ ውሳኔ ምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓልፊ/ Deputy CHO ኣፍሊጦም እዮም። ብሕዝባዊ ጥዕናን ድሕነት ኣንቀጽ ሕሊ/Public Health and Wellbeing Act 2008 (Vic) መሰረት መምርሒታት ንክወጹን በቲ መዓልቲ ድሕሪ ቐትሪ ምጅማር ከምዘለዎ እዩ።
14. እዚ ውሳኔ ዝወጸ ብናይ እዋን ጸገም ሚኒስትራት ቤት ምክር/Crisis Council of Cabinet ከምዝኸነ ብጠቅላይ ሚኒስትር ፕሪሚየም ዝምራሕ ፍሉይ ዝበለ ናይ ቪክቶሪያ መንግሥቲ ሚኒስትራት ኣኼባ እዩ።
15. ኣብ ቪክቶሪያ ማሕበረሰብ ውሽጢ ንለበደ ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ ንምቕጽጻር ነቲ ቐዳማይ ህጹጽ ናይ ቐይዲ ሥልጣን ምጥቓም ከምዝነበረን ኣብ ኣውስትራሊያ ዝኸነ ቦታ ብዙሕ ቁፅሪ ነባራይ ብዘለዎም ናይ መንበሪ ሕንጻታት ኣብ ሙሉእ ዓለምሸኽ ንዘሎ ለበዳ ቫይረስ ምላሽ ንምሃብ ብመጀመርታ ናይ 'ከቢድ ምዕጻው' ስጉምቲ ከምተወሰደ እዩ።
16. ብከቢድ ምዕጻው መደብ ኣውጺእኻ ቅድሚያ ምፍላጥካ እዚ ውሳኔ ኣብ ሰብዓዊ መሰላት ንዘምጽኡ ሳዕቤን ጸገማት ምእንታን ኣብ ግምት ውሽጢ ክኣትዉ ንምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓልፊ/Deputy CHO ናይ 15 ደቂቓታት ተዋሂቦ ኔሩ እዩ።
17. ሃንደበታዊ ጅማሮ ለበደ ኣብዘለዎም ቦታታት ተወሳኺ ሕዝባዊ ሓለዋ ጥዕና ቐይዲታት ንክወጽእ ድሌት ኣብተእምነሉ ግዘ፤ ምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓልፊ/Deputy CHO ከምዝበልዎ ምስ ብዙሓን ባህላዊ ማሕበረሰብ መራሕቲ ብሓባር ኾይንካ ንክትዘራረብ ዕድል ንክፍጠር ከምዝደለዩትን እዮ ንዘሎ መማረጺ ንምጥቓም ዕድል ዝበለጸ ግዘ ይህብ እዩ።
18. ዋላ በቲ መምርሒታት ፊርማ ተቐምጠሉ እምበር፤ ምክትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓልፊ/Deputy CHO ብዘይተኣምነሉ መርመራ ምጽራይ ናይ ምትዕጻው/lockdown ብሓደ መዓልቲ ክናዋሕ ከምዝኸእል ከምተዛረበትን በቲ ለበዳ ቫይረስ ምስርጫው ትሕዝቶ 'ብግልጺ ዝኸነ ዓቢ' ኣፈላለያ ፈጠሩ እዩ።

ተግባራዊ ምግባር

19. እዞም ናይ ምትዕጻው/ lockdown ንዝወጹ እቅድ ንድፊታት ቐልጢፉ ተግባራዊ ክኸውን ከምዘለዎን ንጸገም መግቢ መእንሲ ዝኸውን ውህብቶ ከምኡውን ንጥዕናን ንማሕበራዊ ሓገዝ ንምሃብ ምድላው በቲ ቫይረስ ሕማም ጸገም ክነብርም ንዝኸእል ሰባት ከምዘድሊ እዩ።
20. ሕዝባዊ ግልጋሎት ውሃብቲን በዓልሞያ ኣስተርጓምቲ ኣብ ሓጺር ግዘ ማስታወቂያ ክርከቡ ኣለዎም። በዚ ቦታ ዝስርሑ ብዛዕባ ትክክለኛ ርክሲ ተመሓላላፊ ሕማም መከላኸሊን ትክክለኛ ብዝኸነ መምርሒ ንምቕጽጻር ምክር ሓበሬታ የድሊ እዩ። ኣብዚ እዋን፤ ንማሕበረሰብ ርክብ ኣሰራርሓ ሜላ ተፈጠሩ ከምዝነበረን ብዛዕባ ግልጽ ምእታው ብናይ ብዙሓን ባህላዊ ማሕበረሰብ መራሕቲ ኣቢሉ ሓጺር መግለጺ ተዋሂቡ ኔሩ።

21. ነዙይ አሰራር ለዝተገብረ ናይ ምትሕብባር ጸእርታት እንተነበረውን፤ እቲ ናይ ምትዕጻው/lockdown ግዘ ከጅምር እንከሎ በዘም ጉዳያት ብዙሕ ዘይተወድኡ ወይኻዓ ኣብ ትሕቲ ዕቤት ኸይዲ ከምዝነበሩ እዮም።

ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለዉ ሰባት ሕክምና

ብዛዕባ ምትዕጻው/lockdown ከምኡ ውን ሓለውቲ ድሕንነት መትሓሳሰቢ

22. ብዛዕባ ምእጋት መምርሒታት ቅዳሕ — ናይ እንግሊዝኛ- ቋንቋ መሳርሒ ዝተዳለዎ ንዝተኣገቱ ሰባት ኮነታት ዕላማ ብምግባር ከምዝኾነ — እም ምትዕጻው/lockdown ኣብዝጀምረሉ ግዘ እቲ ቫይረስ ኣይተሰራጨውን ኔሩ። DHHS ነንሕድሕድ ስድራቤት ነዙይ ቅዳሕ ዶክመንቲ ከሳብ ጣልቃ ዘኣተወሉ ሳልሳይ መዓልቲ ንናይ DHHS ኣይተውሃበን እዩ። ንነበርቲ ናይ ምትዕጻው/lockdown ዕላማን ቅድመ ኮነታት ንክተፍልጥ ካልእ ጸእሪ ምግባር ከምዝደንገዎ ወይኻዓ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ሕጽረት ከምዝነበረ እዩ።

23. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንነበርቲ ምእጋት ብብመዓልቲ ከምተገብረ ዘርእይ ዝኾነ ሪከርዲ መዝገብ DHHS ከዳልው ኣይኻኣለን፤ እዚ ውን ንክፍሊ 200(6) ህዝባዊ ጥዕናን ድሕንነት ኣንቀጽ ሕጊ/Public Health and Wellbeing Act ከምዝጥሓስ እዩ።

24. ንነበርቲ ዝተሰራጨዎ መረዳእታ ብክፍሊ 185(1) ናይ ህዝባዊ ጥዕናን ድሕንነት ኣንቀጽ ሕጊ/Public Health and Wellbeing Act መሰረት ብዛዕባ ምትዕጻው ዝምልከት ጥርዓን ቅሬታ ምድላው ከምዝኸለሉ ኣይተገልጸን።

ንጹህ ኣየርን ኣብ ግዳም ወጻእ ኮይንካ ኣካል ምንቕስቓስ

25. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ዘለው ነበርቲ ምትዕጻው ካብዝጀመረሉ ግዘ ከሳብ ክልተ ሰሙናት ዝኸውን ኣብ ወጻእ ግዳም ምንቕስቓስ ንክገብሩ ከምዘይተዳለዎ እም ኣብዚ እዋን ናይ ጥዕና ድሕንነት ጸገማት ከምዝወሰኩ።

26. ሰባት ብናይ ንጹህ ኣየርን ኣካል ምንቕስቓስ ምስታፍ ፕሮግራም ፈተና ኣብ ዕለት 11 ሐምሌ/July 2020 ዓ.ም ብናይ ቪክቶሪያ ፖሊስ መኰንናት ኣጃብነት ካብ ወጻእ ግዳም ኮይንካ ብግዚያው ዝተሓጸረ ቦታ ንናይ እንቕስቓስ ተፈቲኑ ከምዝነበረ እዩ። እዚ መዋረዲን ብግልጺ ሰብዓዊነት ዝጎደሎ እዩ ኔሩ።

27. ምስ ናይ ንጹህ ኣየርን ኣካል እንቕስቓስ ፕሮግራም ዝተዛመደ ካልኣት ቐይዲታት፤ ማለት ነበርቲ ቡቲ ሕንጻ ክኾኑ እንከሎ ኣጃቢን ብናይ ጣለዎ ጥዕና ሰራሕተኛ ክትትል ይግበረሎም፤ ምስ ሕዝባዊ ሓለዎ ጥዕና ምኽሪ ምርካብን ኣብቲ ኮነታት ምክንያታዊ ከምዘይነበረ ዘካተተ እዩ።

28. ንናይ ንጹህ ኣየርን ኣካል እንቕስቓስ ፕሮግራም ምግዳድ ጋና ከምዝኾነ ኣብ መጀመርታ ናይ ካልኣይ ደረጃ ምትዕጻው ግዳጅ ዝተገበረሉ ግዘ ምስ ናይ ሕዝባዊ ጥዕና መመርሒታት ተመጣጣኒ ኣይነበረን፤ ኣብዚ እዋን እዚኣምን ካልኣትን ቐይዲታት ኣብ ነበርቲ ከምተቐመጠን እም ምስ ሕዝባዊ ጥዕናን ድሕንነት ኣንቀጽ ሕጊ ብሓባር ምኽትታል ኣይተርእየን።

ምግዳድ

29. ኣብ ምትዕጻው ዝተገበረሉ ግዘ ብቁፅሪ ብዝሓት ዘለዎም ዩኒፎርም ዝተኸደኑ ናይ ቪክቶሪያ ፖሊስ መኰንናት ከምዝተሳተፉ ብናይ ነበርቲ ተወከልቲን ብቁሩብ ናይ ሓለዎ ጥዕና ሰራሕተኛታት ከምተገለጸን እም ክልቲኦም ይጠቕሙ ከምዘይነበሩን ስሚዲታዊነት ዘይብሉ ተመኰሮታት ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዝነበሩ ሰባት ከምዘሕደረሎም ተዛሪቦም።

30. ብተወከልቲ ዝተገብረ ውሽጣዊ መምይያጥ ወይኻዓ ዝርዝርብ ኣብዚ ዓይነት ምትዕጻው/lockdown ጉድዓት ከምዘይነበረ፤ ወይኻዓ ብናይ ምኽትል ዋና ሓለዎ ጥዕና ሓላፊ/Deputy CHO ብዝነበረ ሓበሬታ ምኽሪ ጸገም ኣይፈጠረን። ብሓፈሽኡ ከም DHHS ሰብሥልጣን ምዃን ቡቲ ኣሰራርሓን ብናይ ማሕበራዊ ሰበንበረት ንዝተርእዩ ብኸመይ ናይ ፖሊስ ዘመቻ ምንቕስቓስ ኣብ ነበርቲ ተቐባልነትን ተመኰሮን ክህድር ከምዝኻኣለ ነቲ ዝተውሃበ ብቕዓት ዘይብሉ ግንዛብ ምርኣይ ኔሩ።

ጥዕናን ድህነትን

- 31. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለዉ ነበርቲ ብሰንኪ ለበደ ቫይረስ ኣብ ትዕጻውሉ እዋን ሓልዮት ሕክምና ንምርካብ ብኣፈሸኡ ንዝተገበረሎም ግቡእን ብቕዓት ዘለዎ ናይ መጻሪይ መርመራ ምቕንጃው ተዳሊዩ እንተኔሩ፤ እዚ ውን ኣድላይ ኣብዝኾነሉ ግዘ ንህጹጽ ሕክምና ዘካተተ እዩ።
- 32. ምስ ነበርቲ ሕክምናን ካልእ ናይ ሕክምና ውህብቶታት ዝተዛመደ ጸገማት ክሳብ ሕጂ ከምዘነበሩ እዮም።
- 33. ብቁፅሪ ብዝሓት ንዘለዎም ሕማም ጉዳያት ብምፍላይ መጻሪይ ሙሉእ ብሙሉእ ዝተርአዩ ኣብ ምትዕጻው/ lockdown ናይ ህጹጽ ሕክምና ሕቶታት ብሰበሥልጣናት ምምሕዳር ዝውሃብ ምላሽ ምድንጓይ ወይኻዓ ዘይምሃብ ኔሩ። ኣብ ኣድላይ ጉዳያት ነበርቲ ብናይ ስድራቤት ወይኻዓ ብናይ ማሕበረሰብ ፍቓደኛ ሰራሕተኛታት ዝውሰድን ንዝውሃብ ምላሽ ዝህቡ ተገዲዶም ከምዘነበረ እዩ።
- 34. ንሕክምና ውህብቶ ሕቶታ መፍትሒ ምርካብ ካብ ማእከላይ ሕማም ጉዳይ ኣታሓሕዞ ሜላን ላዕላዎይ መተሓባበሪ ከምኡ ውን ካብ DHHS ጽቡቕ ርዕይቶ ከምዘረኽቦ እዩ።
- 35. ንናይ ነበርቲ ጥዕና ምቕናት ኣፈሻዊ ንዝኾነ ኣቕራርባ ምቕጽጻር ብዝበለጸ ምቕንጃው ምግባር ምስ ምትዕጻው ዝተዛመደ ናይ ጥዕናን ድህነትን ችግራት ንክቕንስ ጌርዎ እዩ።

ብዝተፈለለየ ባህላዊናን ቋንቋን ብዝሓነት

- 36. ንናይ ምትዕጻው/lockdown መገደዲ ውሳኔ ምስ ብዙሓት ባህላዊ ማሕበረሰብ መራሕቲ ንዝተገብረ ምይይጥ ወግዓዊ ከምዘይነበረ እዩ።
- 37. DHHS ምስ ብዙሓት ባህላዊ ማሕበረሰባት ዝተገብረ ዝርርብ ድሕሪ ምትዕጻው/lockdown ዝጀመረሉ ግዘ ከምዘነበረን ብመጀመርታ ተግባራዊን ብተፈጥሮ ምትሕብባር ዝገደዱ ከምዘነበረ ይኹን እምበር ድሕሪ ግዘ ተመሓይኹ እዩ።
- 38. ይኹን እምበር ብዛዕባ ምትዕጻው ብናይ ማሕበረሰብ ቋንቋ ምድላው ብርግጸኝነት ደንጉዩ ከምዘነበረ እዩ። ብዛዕባ ምትዕጻው ዕላማን ቅድመ ኮነታት ዝገልጽ ዝተተርጎመ ወረቐት ክሳብ ኣምሻይን ሻልሳይ መዓልታት ሕማም ጉዳይ ጣልቃ ምእታው ንሰባት ኣይተኣደሉን ኔሩ።
- 39. ከምኡ ውን ብምዃ ተቐባልነት ንዘይረኽቦ ኣስተርጎምቲ ኣብ ፍለሚንግቶንን ኖርዝ መልበርን ናይ መንግሥቲ መንበሪ ዝ ንበረት ዘይምርኻብ ቅቡል ከምዘይነበረ፤ ኣብ ወሳኒ ዝኾነሉ ናይ መጀመሪያ ምትዕጻው/lockdown ምሽት ኣድላይ ሰባት ካብ ዝ ብምውጻእ ብናይ ጎረባብቲን ማሕበረሰብ ተወከልቲ ሓገዝ ክውሃብ እንክሎ እንታይ ተፈጠሩ ከምዘነበረ ክርድኡም ኣይኻኣለን ኔሩ።

ምስ ሰብዓዊ መሰላት ብቑዕ ተመጣጣኒ ምዃን

- 40. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ዘሎ ናይ ግዚያዊ ነበርቲ ምእጋት ቡቲ ሕንጻ ብዝተፈጥረ ለበደ ኮቪድ/COVID 19 ቫይረስ ግቡእ ስጉምቲ ከምዘነበረ ብዕለት 4 ኣምላ/July 2020 ዓ.ም ብዘይ ተወሳኺ ምድላው ወይ ፍልይ ዝበለ ብሓለዎ ጥዕና ምኽሪ ውህብቶ ዝተዳለወ ብጣዕሚ ቕልጡፍ ዝኾኑ ቐይዲታት፤ በምቲ ኣቕራርባ፤ ብምክንያታዊ ኣድላይ ዘይነበሩን ተመጣጣኝነት ዘዩርእዩ፤ ኣብ ቤተ መጻሕፍቲ ዝግበሩ ንናይ ሰብዓዊ መትዕንጋድ መሰላት ኣይተርአዩን።
- 41. ኾይኑ ግና ምስ ምትዕጻው ዝተዛመደ ብዙሓት ጸገማት ከምተርአዩ እቲ ሕማም ጣልቃ ገብነት ብቐጥታ ኣስተዋጽኦ ከምዘነበሮ እዩ።

- 42. ከምኡውን ነቶም ቐይዲታት ብዝተፈለለ ግዘ በዘም ምትዕጻው ዝመጽእ ጸገማት ነቲ መርመራ መጻሪይ ንሱብዓዊ መሰላት ዝተውሃበ ግምት እኹል ከምዘይነበረ፤ ነዚ ሕግም ጉዳይ ኣብ ግምት ውሽጢ ንምእታው ብጀካ ብምኽትል ዋና ሓለዋ ጥዕና ሓላፊ/Deputy CHO ካብ ትሕቲ 15 ደቂቓታት ምሃብ ካልእ ነገር ኣይተገብረን።
- 43. ከምኡውን ብኸመይ ምስ ጣልቃ ዘኣትው ሓፊሻዊ ሕዝባዊ ሓለዋ ጥዕና ዕላማታት ተረዲእኻ ክፍጸም ከምዝነበር እንዳጋና ንምዝርራብ ዓቢ ጻዕሪ ክግበር ከምዝነበር ግልጺ ኔሩ። ኣብ ሙብዛሕትኡ ሕግም ጉዳያት ብዘዕባ ምትዕጻው ዝነበረ ከይዲ ንናይ ነበርቲ ዘተሓሳስቡ ኩነታት ሙሉእ ብሙሉእ ይርድእዎ ኔሮም።
- 44. ኣብ መወዳእታ ነቲ ምትዕጻው ብምቕጻል እንዳጋና ነቲ እምነት ንክምለስ ነዙይ መርመራ መጻሪይ ንዘለዎም ተመኰሮ ዘኸፈሉ ብብዙሓት ነበርቲን ላዕላዎይ DHHS ሓለፍቲ ናይ ሓባር ርዕይቶ፤ ድምጺ ከምዝነበረ እዩ።

ብሕታዊ ርዕይቶ ግምት

ኣብ ክፍሊ 23(1)(a) ናይ መርማሪ መረረ ጥርግን ኣንቀጽ ሕጊ/Ombudsman Act 1973 (Vic) መሰረት መርማሪ መረረ ነዘም ዝስዕቡ ኣመላኻኽታ ኣውጺኡ ኣሎ።

- 1. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ዕለት 4 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ንዝተኣገቱ ሰባት፤ ብዘይምንም ቐድመ ምድላው ከምዝኾነ እም ኣንጻር ነቲ ሕጊ ይመስል፤ ነዚ ምክንያት እዚ።
 - ብናይ ሰብዓዊ መሰላትን ሓላፍነታትን ደንቢ ሕጊ/ Charter of Human Rights and Responsibilities Act 2006 (Vic) ተውቐባልነት ምስዘለዎ ናይ ሰብዓዊ መሰላት ተመሳሳሊ ኣይነበረን።
 - ኣገዳሲ ንዝኾኑ ሰብዓዊ መሰላት ብግቡእ ግምት ውሽጢ ኣእቲኻ ዝመጸ ውጽኢት ኣይነበረን።
- 2. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዝተኣገቱ ሰባት እንዳጋና ናብ ዝነበርዎ ንምምላስ ዝተዳለዎ መእገቲ መምርሒታት (33 Alfred Street) ምስዘሎ ብሕታዊ መሰላት ተመጣጣናይ ከምዘይነበረን ኣንጻር ናይ ሰብዓዊ መሰላትን ሓላፍነታትን ደንቢ ኣንቀጽ ሕጊ/Charter of Human Rights and Responsibilities Act 2006 (Vic) ኹይኑ ከምተርኣዩ እዩ።
- 3. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዝተኣገቱ ነበርቲ ብናይ DHHS's ዝተገብረ ድኽመት ንምርግጋፅ ኣብ ዓመት ብውሑድ ሓደ ግዘ ኣንጻር ንጥዕናን ድሕንነትን እና ደህንነት ኣንቀጽ ሕጊ/Public Health and Wellbeing Act 2008 (Vic) ንምኽኑ ገምጋም ይግበር እዩ።
- 4. ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለው ሰባት ዘድልዮም ናይ ኣካል ምንቕስቓስ ኣብ ከባቢ ዝነበረ ግዚያዊ ዝተሓጸረ ቦታ ምሽት ዕለት 11 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ከምዘፈረሰ እዚ ዘይሰባኣዊነት ከምዝኾነን ኣንጻር ንክፍሊ 38(1) ሰብዓዊ መሰላትን ሓላፍነታትን ደንቢ ኣንቀጽ ሕጊ/Charter of Human Rights and Responsibilities Act 2006 (Vic) ኹይኑ ከምተርኣዩ እዩ።

ኣብ ክፍሊ 23(1)(g) ናይ መርማሪ መረረ ኣንቀጽ ሕጊ/Ombudsman Act ዝበለጸ መረጋገጺ ዝኾነ:

- 5. ብናይ DHHS ዝተኻየደ ፍጻሜ ብዝተገታየ ከምዝነበረ፤ እዚ'ውን:
 - (a) ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለው ሰባት ብዛዕባ ዝገበርዎ መእገዲታት፤ ብናቶም ማሕበረሰብ ቋንቋታት ዘኻተተ ብብግዚኡ መረዳእታ ዘይምድላው
 - (b) ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለው ሰባት ስለተገብረሎም ምትዕንጋድ ቅሬታ ክዳልው ከምዝኸእሉ ክፈልጡ ዘይምግባር
 - (c) ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለው ሰባት ኣሞንጎ ዕለት 4 ሓምለ/July ከምኡ'ውን 11 ሓምለ/July 2020 ዓ.ም ምሸት ዘሎ ግዜ ንጹህ ኣየርን ካብ ዝግዳም ኣካል ምንቕስቓስ ንክረኽቡ ዘይምግባር
 - (d) ኣብ ኣድራሻ 33 Alfred Street ንዘለው ሰባት ኣብ እዋን ምእጋት ዝነበሩሉ ግዜ ናይ ሕክምና ውህብቶ ከምተዳለወ ንምርግጋፅ ትኸኸለኛ ዝኾኑ ስጉምቲታት ዘይምውሳድ ኔሩ።

ምክሪታት

ምስ ካልኣት ነገራት ብናይ መርማሪ መረረ ጥርግን ዝውሃብ ምክሪ ናይ ቪኪቶሪያ መንግሥቲ:

- በቲ ዝተገብረ ምትዕጻው/ lockdown ንዝተፈጥረ ሽግር ጉዳይ ወይኻዓ ሓዘን ይቐርታ ምሕታት
- ኣብ ህጹጽ ጸገም ናይ ምትዕጻው መገደዲ ሥልጣን ንምጥቓም ዓቢ ናይ ሓለዎ ድሕንነት ዘካተተ ብናይ ህዝባዊ ጥዕናን ድሕንነት ኣንቀጽ ሕጊ/Public Health and Wellbeing Act 2008 (Vic) ምቕያርን መምሕያሽ እዩ።

ከምኡ'ውን ናይ መርማሪ መረረ ዝመኸሮ ን DHHS:

- ትኸኸለኛ ንዝኾነ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ መከላኸሊ፤ ኣቐዲምካ ምድላውን ንናይ ምላሽ ስጉምቲታት ኣብ ክሉ ስሚዲታዊ ተንካፊ ብዝኾኑ መጽለሊ ዝዘሎ ምድላዎት ብናይ ቪኪቶሪያ መንግሥቲ ከመሓዳደር ኣለዎ።
- ንዘሎ እምነትን ተሳታፍነትን ንምጥንኻር፤ ምስ ቪኪቶሪያ ብዙሓት ባህላዊ ኮሚሽን ከምኡ'ውን ምስ ማሕበረሰብ መራሕቲ ብሓባር ኾይንካ ምስራሕን ምስ መንግሥቲ መንበሪ ዝዘነበርቲ ምዝርራብ
- ኣሞንጎ DHHS ከምኡ'ውን ብፍለግግቶንን ኖርዝ መልበርን ናይ መንግሥት መንበሪ ዝዘነበረ ንዘለዎም ርክብ ንምጥንኻር፤ ማለት ከም ንተካራይ ተወካሊ ኣካላት ዝኸውን ሓደ ወይ ካብዚ ንላዕሊ ንምፍጣር ካልኣት ስጉምቲታት ንምውሳድ ኣብ ግምት ውሽጢ ምእታው።

ናይ መርማሪ መረረ ጥርግን ሙሉእ ናይ ማጻሪይ ሪፖርቲ ብእንግሊዝኛ ኣብ ድረገጹ: www.ombudsman.vic.gov.au ኣቲኻ ክትጥቐም ትኸእል።

ብዛዕባ እዚ ሪፖርቲ ዝበለጸ መረዳእታ እንተደለኻ ንኣና ክተዘራርብ ትኸ እል። ብስልኪ (03) 9613 6222 ጌርካ (ካብ ንጉሆ ሰዓት 10am ክሳብ ድሕሪ ቐትሪ 4pm ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ) ምድዋል ወይኻዓ ኣስተርጓሚ እንተደለኻ ብስልኪ 131 450 ጌርካ (ካብ ንጉሆ ሰዓት 10am ክሳብ ድሕሪ ቐትሪ 4pm ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ) ምድዋል።